

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt på mail til khl@jm.dk med kopi til jm@jm.dk

Den 26. juni 2018

Vedrørende ministeriets j nr. 2018-759-0070. Høring over Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-lovgivningen

DOK. NR.:
FAID-6-6356
SAG. NR:
FAID-6-8019

FA takker for høring af den 28. maj 2018. FA afgiver hermed foreløbige bemærkninger og bidrager gerne med yderligere bemærkninger til enkelte bestemmelser.

Med direktivforslaget stiller Kommissionen forslag om en vidtgående pligt til at etablere whistleblowerordninger i både private og offentlige virksomheder i hele EU.

Overordnet set kan FA ikke støtte Kommissionens forslag til indførelse af whistleblowerordningen gennem det foreslåede direktiv, da forslaget synes for vidtgående og omfattende. FA er enig i, at virksomheder og offentlige institutioner skal overholde lovgivning og regler, men FA finder, at direktivforslagets anvendelsesområde og omfang er for vidtrækkende.

Som repræsentant for arbejdsgiverne i den finansielle sektor skal FA indledningsvist gøre opmærksom på, at der i lov om finansiel virksomhed allerede er indført en whistleblowerordning for finansielle virksomheder.

FA finder det ikke hensigtsmæssigt, hvis finanssektoren bliver underlagt to forskellige whistleblowerordninger med forskellige regelsæt. Såfremt direktivforslaget vedtages, bør der efter FA's vurdering sigtes mod harmonisering af reglerne under hensyn til minimumsimplementering.

På den baggrund vil FA opfordre Justitsministeriet til at indkalde berørte parter til et møde, hvor der er mulighed for at belyse direktivforslaget set i lyset af den allerede gældende whistleblowerordning i lov om finansiel virksomhed (herefter FIL).

Ad direktivforslagets omfang

Det fremgår af art. 4, at 1) private virksomheder med 50 eller flere ansatte, 2) virksomheder med en årlig omsætning eller årlig balance på i alt 10 mio. EUR eller mere og 3) private virksomheder, som leverer finansielle tjenesteydelser, eller hvor der er risiko for hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme, omfattes af reglerne.

FA er bekymret for, om forslaget vil hæmme den danske innovationsevne i den finansielle sektor, fx i fintech, ved at pålægge krav om en whistleblowerordning uanset virksomhedens størrelse. Ud fra forslaget's øvrige formuleringer er der tale om meget høje omkostningstunge krav til etablering af whistleblowerordninger, der kan forekomme uforholdsmæssige i mindre virksomheder.

FA foreslår derfor konkret, 1) at art. 4 stk. 3 ikke skal omfatte virksomheder, der er undtaget FIL's whistleblowerordning, og 2) fintechvirksomheder, indtil de opfylder kravene i art. 4. stk. 3 i øvrigt. FA henviser til arbejdet under Finanstilsynet om "FT Lab", der er en såkaldt sandkasse til afprøvning af ny finansiel teknologi. FA henviser i øvrigt til Kommissionens fintech-strategi.¹

Ad det personelle anvendelsesområde

FA er bekymret for, at det personelle anvendelsesområde er for vidtgående, da det ifølge direktivforslaget omfatter personer, der som følge af arbejdsrelaterede aktiviteter (uanset karakteren af disse aktiviteter og uanset om de er aflønnede eller ej) har en privilegeret adgang til oplysninger om overtrædelser, der kan medføre alvorlig skade på offentlighedens interesser, og som kan udsættes for repressalier, hvis de indberetter overtrædelser. Som eksempel nævnes aktionærer, frivillige, ulønnede og jobansøgere.

FA kan ikke støtte det udvidede anvendelsesområde. Dels synes reglen at være for uklar og skønspræget, hvilket gør reglen svær at håndtere i praksis. Dels synes reglen for vidtgående. Derfor foreslår FA, at der fra dansk side arbejdes på, at det personelle arbejdsområde alene omfatter ansatte. Denne regel kendes også fra whistleblowerordningen i FIL.

Ad minimumsstandarder for beskyttelse af indberettende personer

Det fremgår af direktivforslaget's art. 13, at der er en række betingelser, der gælder for den indberettende person, førend personen kan nyde beskyttelse af direktivet.

Den indberettende person skal have rimelig grund til at antage, at de indberettede oplysninger var korrekte på tidspunktet for indberetningen. Kommissionen anfører i redegørelsen, at mekanismen er *"en vigtig beskyttende mekanisme mod ondsindede eller bedrageriske indberetninger og sikrer, at dem, der bevidst indberetter forkerte oplysninger, ikke kan få fordel af beskyttelse."* FA finder ikke, at mekanismen er tilstrækkelig beskyttende særligt set i forbindelse med det udvidede personelle anvendelsesområde.

Ad art. 14 og forbud mod repressalier mod den indberettende person

Forslaget indeholder vidtgående bestemmelser om foranstaltninger til beskyttelse af personer mod repressalier. I den forbindelse synes opremsningen i art. 15 for omfattende, og FA henviser til § 75 b i FIL som – efter FA's vurdering – er tilstrækkelig til at sikre den nævnte beskyttelse. FA opfordrer i øvrigt til, at der skeles til CRD IV, art. 71. Der henvises også til lovforarbejderne i §

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-1403_en.htm

75 b, hvoraf det bl.a. fremgår, at *”som udgangspunkt er alle former for ufordelagtig behandling omfattet. Ufordelagtig behandling kan foruden afskedigelse, f.eks. være degradering, forflyttelse, chikane eller lignende.”*

Direktivets relation til persondatalovgivning

Direktivforslagets art. 18 regulerer den persondatarelige beskyttelse, men der udestår efter FA's vurdering en række uklarheder vedrørende håndteringen af persondata, fx ved grænseoverskridende udveksling af persondata. FA opfordrer til, at der arbejdes for klare regler omkring forrang i forhold til persondataforordningen, der sikrer, at virksomhederne kan behandle personoplysninger i whistleblowerordningerne uden at komme i konflikt med de persondatarelige regler.

Forslaget bør desuden ikke udelukke muligheden for implementering af ordningen via kollektiv overenskomst, som det kendes fra FIL § 75 a stk. 2.

Derudover har FA ikke flere foreløbige bemærkninger.

Med venlig hilsen

Morten Holm Bundgaard